»En frälsarkrans i tillvaron«

Samarbete mellan läkare och psykolog bra för alla

Ett projekt där privatläkare och psykologer i Göteborg samarbetar kring patienter har visat sig så framgångrikt att modellen ska permanentas. Per Winberg, en av läkarna i projektet, betecknar det som »en frälsarkrans i tillvaron«.

FOTO: MAGNUS GÖTANDER

I december ordnas i Göteborg en konferens kring projektet »Privatpraktiserande läkare och psykologer i samverkan«. Titeln är Tredje patienten och syftar på att projektledningen, Lena Weirén och Johnny Söderlund, bedömer att var tredje patient i ett vanligt väntrum hos dokorn behöver psykologhjälp.

Projektet startade 1999 och kom till som en följd av de kraftigt ökade sjukskrivningarna, inte minst på grund av psykisk ohälsa, berättar projektledaren Johnny Söderlund.

Tanken är att läkaren vid behov snabbt ska kunna erbjuda sina patienter psykologhjälp i stället för eller som komplement till medicinering och sjukskrivning.

Mycket positiv

Per Winberg hade aldrig tidigare övervägt ett samarbete med en psykolog. Möjligen hade han någon gång sagt till en patient att hon eller han kanske borde ta kontakt med en psykolog.

Men nu är han, iksom alla sina kollegor i projektet, mycket positiv.

– Jag har aldrig behövt övertala någon att träffa en psykolog utan bara mött tacksamma och entusiastiska rektioner från patienterna: Oh, får jag det? Jag är övertygad om att det är ett lyft för dem och att det handlar om grymma förbättringar.

Han beklagar att det i den vanliga vården normalt inte finns resurser för likadana initiativ.

– Fast man borde satsa på det, det är en fördel för alla. Det ger en ny bruksanvisning till livet. Patienterna lär sig ett bättre sätt att få ett hållbart liv, menar han.

Ordentlig avlastning

För doktorns del betecknar han samarbetet med psykologerna som »en frälsarkrans i tillvaron«.

– De här patienterna kräver mycket mer tid och resurser än vi mäktar med. Det skulle annars bli tungt att ta hand om patienten själv en gång i veckan eller var fjortonde dag. Nu blir det var femte eller var sjätte vecka i stället. Så det är en ordentlig avlastning.

– Dessutom är det roligt och vi får ett kunskapsutbyte mellan psykolog och läkare, lär av varandra.

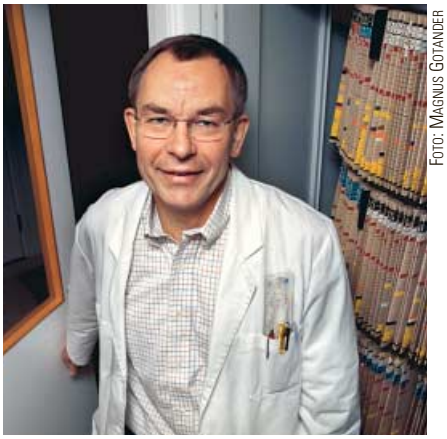

FOTO: MAGNUS GÖTANDER

Per Winberg är en av 21 läkare i projektet med läkare och psykologer i samverkan.

I projketledningen finns också Lena Weirén, psykolog som arbetat med modellen tidigare inom primärvården, första gången redan 1994. Hon berättar att sex till sju psykologsamtal med patienterna brukar räcka för ett bra resultat.

– Vi har sagt maximalt tolv träffar för det är en korttidsterapi för akuta problem. Terapin, som är kognitiv, bryter en ond cirkel och startar en god.

I projektet har man ställt upp vissa kriterier för patienterna. De får bland annat inte ha utvecklat en allvarlig psykisk sjukdom, de får inte ha varit sjukskrivna mer än sex månader. De ska dessutom ha sökt upp doktorn själva för att de tycker sig vara sjuka, de ska kunna svenska, åtminstone hyggligt, och så vidare.

Patienterna har bland annat lidit av utbrändhet, depression, ångest, personlig stress. Där har också funnits fall av fobier, panikångest, utdragna sorgereaktioner, ätstörningar samt relationsproblem.

När projektet utannonserades anmälde sig 46 privatläkare, men bara 21 fick plats. Dessa är, liksom pykologerna och patienterna i projektet, mycket positiva. Det framgår av en utvärdering gjord av professor Sven G Carlsson, psykologiska institutionen vid Göteborgs universitet.

Gruppen bara större och större

Projektet har finansierats med statliga »Dagmarpengar«.

Men från årsskiftet kommer politikerna att skjuta till medel för att kunna driva verksamheten vidare via vårdavtal med privatpraktiker i närsjukvården, berättar ordföranden i Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd Caterina Franceschi och tillägger:

– Projektet är otroligt bra. Det har visat att både patienter och läkare har behov av psykologer. Och gruppen av patienter som behöver psykologhjälp verkar ju bara bli större och större.

Tom Ahlgren